

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان دانشکده پیراپزشکی

موضوع تدریس: بیهوشی ۴

پیش نیاز: بیهوشی ۳	فراگیران: دانشجویان هوشبری	مقطع: کارشناسی
تعداد جلسات: ۲۵ جلسه	نوع واحد: تئوری	تعداد واحد: ۳ واحد
تعداد ساعات تدریس: ۵۱ ساعت	محل تدریس: کلاس ۱۱۲	مدرس: مریم هادوی. مریم تاج الدینی
زمان تدریس: شنبه و سه شنبه ۸ - ۱۰		

شرح درس:

در این درس دانشجو با روش های آماده سازی و مراقبت از بیمار جهت انجام بیهوشی عمومی، بی حسی ناحیه ای و بکارگیری روش های مختلف در بیهوش ساختن و هوش آوردن بیماران در جراحیهای تخصصی و فوق تخصصی و سایر اقدامات تشخیصی - درمانی آشنا شده، توانایی لازم در مراقبت مطلوب از این بیماران را کسب می نماید.

اهداف کلی:

آشنایی دانشجو با روش های خاص بیهوشی در جراحیهای تخصصی و فوق تخصصی و سایر اقدامات تشخیصی - درمانی و کسب توانمندی لازم در مراقبت مطلوب از بیماران.

اهداف ویژه (رفتاری):

- ۱- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش را بیان کند، بیهوشی در اعمال جراحی عمومی (سندرم کارسینوئید، کوله سیستکتومی، اسپلنکتومی، اختلالات مری، هرنیورافی، گاسترکتومی، کولکتومی، آپاندکتومی، پانکراتکتومی) را شرح دهد (۳ جلسه).
- ۲- بیهوشی در جراحی کلیه و مجاری ادراری (سیستوسکوپی، سنگ شکنی، نفرکتومی، پروستاتکتومی باز و از طریق مجرا را شرح دهد (۲ جلسه).
- ۳- بیهوشی در جراحی های توراکس و نیازمند تهویه یک ریه ای، روش های جداسازی ریه و نحوه اداره بیمار در طی تهویه یک ریه ای را شرح دهد و مراقبت های پس از عمل توراکتومی و تیمکتومی و روش بیهوشی آنها را توضیح دهد (۲ جلسه).
- ۴- روش بیهوشی در جراحی های سرپایی، فواید آن، معیارهای انتخاب بیمار برای جراحی سرپایی و آمادگیها و تست های آزمایشگاهی قبل از جراحی را شرح دهد (۲ جلسه).
- ۵- روش بیهوشی در جراحی های مغز و اعصاب را شرح دهد و ارزیابی پیش از عمل، آماده سازی و روش بیهوشی بیماران کاندید جراحی آنوریسم مغزی، کرانیوپلاستی و تومور هیپوفیز را توضیح دهد (۲ جلسه).
- ۶- روش بیهوشی در جراحی های اورژانس و تروماتیک و نحوه ارزیابی قبل از عمل بیماران اورژانس، تکنیک های بیهوشی، داروها و مراقبت های پس از عمل را بیان کند (۲ جلسه).
- ۷- بیهوشی در جراحی های چشم و ارزیابی قبل از عمل بیماران، داروها، مراقبت های پس از عمل و ملاحظات خاص در جراحی های باز چشم، استرایسم، ویتراکتومی، تخلیه گلوکوم، پیوند قرنیه، آسیب باز چشم و DCR را بیان کند (۱ جلسه).
- ۸- بیهوشی در جراحی گوش و حلق و بینی و ارزیابی قبل از عمل، داروها و مراقبت های پس از عمل بیماران در جراحی های تانسیلکتومی، آدنوئیدکتومی، رینوپلاستی، سیتوپلاستی، تمپانوپلاستی، ماستوئیدکتومی و میرنگتومی را توضیح دهد (۱ جلسه).
- ۹- بیهوشی در جراحی پلاستیک و فک و صورت و ارزیابی قبل از عمل، داروها و مراقبت های پس از عمل در بیماران دچار شکستگی فک فوقانی، ترومای صورت و جراحی های پلاستیک فک و صورت را شرح دهد (۱ جلسه).
- ۱۰- بیهوشی در جراحی های زنان و زایمان و تغییرات فیزیولوژیک در زنان باردار، فیزیولوژی جریان خون رحمی - جفتی، آناتومی دردهای زایمانی، روش های بی دزدی زایمان، کنترل اندیکاسیون ها و عوارض بی حسی ناحیه ای، بیهوشی استنشاقی جهت زایمان، روش بیهوشی و اداره حین و پس از بیهوشی سزارین و ملاحظات خاص بیهوشی سزارین را بیان کند. ارزیابی و آمادگی های پیش از عمل در جراحی غیر مامایی و هیستریکتومی در طول بارداری، روش بیهوشی و اداره حین و پس از بیهوشی حین جراحی غیر مامایی و هیستریکتومی را شرح دهد (۳ جلسه).
- ۱۱- بیهوشی در جراحی استخوان و مفاصل (جراحی شکستگی فمور، تعویض کامل مفصل زانو، جراحی ترمیمی لگن، شانه و آرنج و آرتروسکوپی) را شرح دهد (۲ جلسه).
- ۱۲- بیهوشی در جراحی پیوند اعضا را توضیح دهد (۱ جلسه).
- ۱۳- بیهوشی در جراحی لاپاراسکوپی را شرح دهد (۱ جلسه).
- ۱۴- بیهوشی در سوختگی را توضیح دهد (۱ جلسه).
- ۱۵- بیهوشی در در پروسیجرهای خارج از اتاق عمل (رادیوگرافی با اشعه X، CT scan، آنژیوگرافی، سنگ شکنی، الکتروشوک درمانی) را شرح دهد (۲ جلسه).
- ۱۶- بیهوشی در جراحی قلب و ارزیابی و آماده سازی پیش از عمل و روش بیهوشی اختصاصی بیماران کاندید جراحی آنوریسم آئورت شکمی، اندآرتراکتومی کاروتید و CABG را شرح دهد (۲ جلسه).
- ۱۷- فیزیولوژی و سیستم های قلبی - عروقی، تنفسی، عصبی، کلیوی و کبدی دوران جنینی و نوزادی را شرح دهد و نحوه محاسبه دوز داروها و حجم مایعات حین عمل و روش بیهوشی و ملاحظات اختصاصی در جراحی های اطفال و نوزادان را بیان کند (۴ جلسه).

روشهای تدریس :

- سخنرانی
- بحث گروهی
- بارش افکار
- پرسش و پاسخ
- استفاده از Power Point
- استفاده از فیلم آموزشی

منابع آموزشی :

مربی، دانشجویان، امکانات سمعی بصری

محیط آموزشی :

کلاس درس

فعالیت دانشجویان :

- _ حضور منظم در کلاس و مشارکت فعال
- _ تهیه اسلاید با نرم افزار Power point در ارتباط با موضوعات درسی
- _ مطالعه در کتابخانه و بحث گروهی

روش ارزشیابی :

- _ حضور فعال در کلاس ۱۰٪
- _ کوئیز ۱۰٪
- _ فعالیتهای تکمیلی ۲۰٪
- _ امتحان پایان ترم به صورت چهار جوابی و تشریحی ۶۰٪

جدول زمانبندی و محتوای درسی پیش بینی شده برای هر جلسه

شماره جلسات	روز	ساعت	محتوای درسی پیش بینی شده
جلسه اول	شنبه	۸-۱۰	آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش، ارزیابی پیش از عمل و آماده سازی بیماران تحت اعمال جراحی داخل شکم، تاثیر بیماریها و داروها بر سیستم گوارش.
جلسه دوم	سه شنبه	۸-۱۰	اختلالات مری، ملاحظات عمومی برای بیهوشی و اداره راه هوایی در جراحی دستگاه گوارش، بیهوشی در بیماران مبتلا به سندرم کارسینوئید، کوله سیستکتومی، اسپلنکتومی.
جلسه سوم	شنبه	۸-۱۰	بیهوشی در جراحی هموروئید، هرنیورافی، گاسترکتومی، کولکتومی، آپاندکتومی، پانکراتکتومی، تمهیدات لازم قبل از بیهوشی و مراقبت های پس از عمل.

جلسه چهارم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی قبل از عمل و آماده سازی، اداره حوالی عمل و روش بیهوشی و ملاحظات پس از بیهوشی در بیماران تحت جراحی سیستم اسکوپ، روش بیهوشی اختصاصی در بیماران تحت درمان سنگ شکن.
جلسه پنجم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل و آماده سازی، مراقبت های حین و پس از بیهوشی در بیماران تحت عمل جراحی نفرکتومی، ارزیابی پس از عمل و ملاحظات اختصاصی جراحی پروستاتکتومی باز و از طریق مجرا.
جلسه ششم	سه شنبه	۱۰-۸	اندیکاسیون های تهویه یک ریه ای، روش های جداسازی ریه، نحوه اداره بیمار در طی تهویه یک ریه ای و مراقبت های پس از عمل.
جلسه هفتم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل، حین و پس از توراکتومی و تیمکتومی و روش بیهوشی آنها.
جلسه هشتم	سه شنبه	۱۰-۸	جراحی های سرپایی و فواید آن، معیارهای انتخاب بیمار برای جراحی سرپایی، آمادگیها و تست های آزمایشگاهی قبل از جراحی.
جلسه نهم	شنبه	۱۰-۸	تکنیک ها و داروهای مورد قبول در جراحی سرپایی، نحوه اینداکشن بیماران سرپایی، مراقبت های پس از عمل و معیارهای ترخیص بیماران.
جلسه دهم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل، آماده سازی و روش بیهوشی بیماران کاندید جراحی آنوریسم مغزی، کرانیوپلاستی.
جلسه یازدهم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل، آماده سازی و روش بیهوشی بیماران کاندید اعمال جراحی حفره خلفی، تومور هیپوفیز.
جلسه دوازدهم	سه شنبه	۱۰-۸	نحوه ارزیابی قبل از عمل بیماران اورژانس، تکنیک های بیهوشی، داروها و مراقبت های پس از عمل.
جلسه سیزدهم	شنبه	۱۰-۸	نحوه ارزیابی قبل از عمل بیماران تروماتیک، تکنیک های بیهوشی، داروها و مراقبت های پس از عمل.
جلسه چهاردهم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی قبل از عمل بیماران در جراحی چشم، تکنیک های بیهوشی، داروها، مراقبت های پس از عمل و ملاحظات خاص در جراحی های باز چشم، استرایسم، ویتراکتومی، تخلیه گلوکوم، پیوند قرنیه، آسیب باز چشم و DCR.
جلسه پانزدهم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی قبل از عمل، تکنیک های بیهوشی، داروها و مراقبت های پس از عمل بیماران در جراحی های تانسیلکتومی، آدنوئیدکتومی، رینوپلاستی، سپتوپلاستی، تمپانوپلاستی، ماستوئیدکتومی و میرنگوتومی.
جلسه شانزدهم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی قبل از عمل، تکنیک های بیهوشی، داروها و مراقبت های پس از عمل در بیماران دچار شکستگی فک فوقانی، ترومای صورت و جراحی های پلاستیک فک و صورت.
جلسه هفدهم	شنبه	۱۰-۸	تغییرات فیزیولوژیک در زنان باردار، فیزیولوژی جریان خون رحمی - جفتی، آناتومی دردهای زایمانی، روش های بی دردی زایمان، کنتراندیکاسیون ها و عوارض بی حسی ناحیه ای، بیهوشی استنشاقی جهت زایمان.
جلسه هیجدهم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی و آمادگی پیش از عمل جراحی سزارین، روش بیهوشی و اداره حین و پس از بیهوشی سزارین و ملاحظات خاص بیهوشی سزارین.
جلسه نوزدهم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی و آمادگی های پیش از عمل در جراحی غیر مامایی و هیستریکتومی در طول بارداری، روش بیهوشی و اداره حین و پس از بیهوشی حین جراحی غیر مامایی و هیستریکتومی.
جلسه بیستم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل و آماده سازی بیماران، اداره حوالی عمل و روش بیهوشی بیماران تحت جراحی شکستگی فمور، تعویض کامل مفصل زانو، جراحی ترمیمی لگن، شانه و آرنج.
جلسه بیست و یکم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی و آمادگی های پیش از عمل و اداره بیهوشی بیماران در جراحی آرتروسکوپی، ملاحظات اختصاصی در بیهوشی جراحی های پا، مچ پا، ساعد و دست و جراحی ترمیمی مفصل ران.

جلسه بیست و دوم	سه شنبه	۱۰-۸	ارزیابی پیش از عمل و آماده سازی و اداره بیهوشی بیماران نیازمند پیوند کلیه و پیوند ریه انواع جراحی های قابل اجرا با روش لاپاراسکوپی، نحوه ارزیابی، آماده سازی و اداره بیهوشی بیماران تحت لاپاراسکوپی.
جلسه بیست و سوم	شنبه	۱۰-۸	ارزیابی قبل از عمل، آماده سازی و نحوه مانیتورینگ بیماران دچار سوختگی، اداره راه هوایی، جایگزینی مایعات و خون، نحوه القا و اداره بیهوشی بیماران دچار سوختگی.
جلسه بیست و چهارم	سه شنبه	۱۰-۸	موارد شایع نیازمند خدمات بیهوشی خارج از اتاق عمل، نحوه اداره مانیتورینگ و سدیشن یا بیهوشی در اعمال غیرتهاجمی رادیوگرافی با اشعه X، اندیکاسیون های الکتروشوک تراپی و سی تی اسکن و سنگ شکنی.
جلسه بیست و پنجم	شنبه	۱۰-۸	سیستم بای پس قلبی - ریوی و اجزای آن، نحوه مراقبت، اداره و مانیتورینگ بیمار طی بای پس، نحوه اداره بیهوشی بیماران جهت CABG.
جلسه بیست و ششم	سه شنبه	۱۰-۸	فیزیولوژی و سیستم های قلبی - عروقی، تنفسی، عصبی، کلیوی و کبدی دوران جنینی و نوزادی. تفاوت های فارماکولوژیک داروهای بیهوشی در دوران نوزادی، نحوه محاسبه و تنظیم حجم مایعات بدن نوزاد و اطفال، تجهیزات بیهوشی اختصاصی در هنگام جراحی اطفال و نوزادان.

منابع پیشنهادی برای مطالعه :

- 1- Basic of Anesthesia. Robert K.Stoelting, Ronald D.Miller. 6th ed, 2020.
- 2- The ICU book. Paull. Marino. Latest ed.
- 3- Critical care hand book of Massachusetts general hospital. William E, Hurford. Latest ed.
- 4- Respiratory care equipment. Richard D & et al. Latest ed.

۵- مراقبتهای ویژه در ICU: ملاحظت نیک روان.

۶- کتاب کامل ICU: ترجمه ی پوران سامی.

۷- پرستاری داخلی - جراحی تنفس و قلب: برونر - سودارث.

۸- پرستاری داخلی - جراحی آب و الکترولیت ها: برونر - سودارث.

۹- مراقبت های پرستاری در بخش های مراقبت ویژه: دکتر میترا ذوالفقاری، فاطمه بهرام نژاد.

۱۰- مقدمه ای بر پرستاری مراقبت ویژه جلد ۱ و ۲: ترجمه ی محمد رضا حیدری.

۱۱- پرستاری در بخش مراقبت های ویژه: ترجمه ی: هادی کوشیار، داریوش معزی.

۱۲- پرستار بیهوشی جلد ۱: ترجمه ی دکتر طیبی آراسته، دکتر مهرآسا، هاله حاتم گویا.

۱۳- اداره مصدوم دچار تروما: ملاحظت نیکروان، فروزان آتش زاده شوریده، سیما زهری انبوهی.

۱۴- مراقبت ویژه به زبان ساده: مریم تاج الدینی.

تهیه و تنظیم: مریم تاج الدینی - مربی عضو هیات علمی گروه بیهوشی